

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2094

av Erik Bengtzboe (M)

Frigivning av Dawit Isaak

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenske journalisten och medborgaren Dawit Isaak som sitter fängslad i Eritrea sedan mer än 14 år omedelbart ska släppas fri och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hösten 2015 har det gått 14 år sedan den svenske journalisten och medborgaren Dawit Isaak, född den 27 oktober 1964 och bosatt i Göteborg tillsammans med hustru och barn, greps i Eritreas huvudstad Asmara.

Dawit Isaak sitter fängslad utan rättegång. I skuggan av terrorattackerna i USA den 11 september 2001 passade president Issayas Afewerki på att sätta stopp för all kritik av det nyligen befriade landets ledning. Den oberoende pressen stängdes, politiker, statstjänstemän och minst elva journalister fängslades utan rättegång, bland dem den eritreanske och svenske medborgaren Dawit Isaak.

Isaak var delägare till tidningen Setit där han också arbetade. Arresteringsvågen började den 18 september och Dawit Isaak fängslades den 23 september 2001.

Brotten mot de mänskliga rättigheterna har sedan 2001 accelererat i Eritrea. I en rapport från Amnesty International, *You Have No Right to Ask*, i juni 2004, kritiseras de omfattande brotten mot mänskliga rättigheter i landet. Rättssystemet är med vanliga krav på rättssäkerhet lika godtyckligt som obefintligt, fängelseförhållandena är fruktansvärda. Enligt ett reportage i Dagens Nyheter den 7 april 2010 lever Dawit Isaak som fånge nr 36 i ett ödsligt beläget fängelse, kedjad under jord. Cellerna uppges vara fuktiga, överfulla och hälsovådliga. Fångarna har dålig tillgång till vatten och svälter.

Det viktigaste i den sällsynta rapporten i Dagens Nyheter kan ändå sägas vara att från trovärdiga källor bekräftas att Isaak vid den punkten ännu var vid liv. Än senare – under sensommaren 2010 – har en framstående företrädare för den eritreanska regimen gjort gällande att Dawit Isaak inte någonsin kan påräkna rättegång eftersom han av regimen tillsammans med andra fångar påstås utgöra ett hot mot nationen Eritreas existens.

FN:s kommitté för mänskliga rättigheter i Afrika har i åtskilliga fall fällt Eritrea för brott mot mänskliga rättigheter. Våren 2004 beslutade Afrikanska kommissionen för mänskliga rättigheter att den eritreanska staten bryter mot flera artiklar i den afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter. Den krävde därför att journalisterna skulle frigges, dessutom att de skulle kompenseras ekonomiskt.

Massarresteringar av journalister har ägt rum inte bara i september 2001, utan även i november 2006 och i februari 2009. Enligt Reportrar utan gränser sitter 30 journalister i fängelse. Eritrea befinner sig därmed i nivå – från botten betraktat – med Kina och Iran.

I ett världsindex över pressfriheten från 2007 rankas Eritrea som det värsta landet i världen för reportrar att verka i.

Den svenske medborgaren Kifleyesus Ogbacristos avled i eritreanskt fängelse i januari 2005 efter tre års väntan på rättegång. Också fyra av de 2001 gripna journalisterna har enligt Reportrar utan gränser avlidit. Sommaren 2009 kom uppgifter av trovärdigt slag om att hela nio av de elva politiker som fängslades i september 2001 inte längre är i livet. Dödsorsaken tycks i flertalet fall vara brist på läkarvård, vanvård och/eller tortyr.

Företrädare för svenska Utrikesdepartementet har inte tillåtits besöka Dawit Isaak. Som landsmän till Dawit Isaak är vi synnerligen oroade över att varken någon officiell företrädare för Sverige eller någon i hans familj tillåtits ha kontakt, än mindre besöka, Dawit Isaak under dessa nio år; något enda telefonsamtal vid den oväntade, tillfälliga tvådagarsfrigivningen för nu fem år sedan oräknat.

Den 7 januari 2009 antog Europaparlamentet glädjande nog en resolution som kräver Dawit Isaaks frigivning. Det är viktigt att Europeiska unionen – och inte minst EU-kommissionen – följer upp denna resolution för att befrämja mänskliga rättigheter i Eritrea och för att få Dawit Isaak och andra fångar frisläppta. Även andra internationella till buds stående medel måste användas för att det gemensamma målet uppnås.

Det enda humana och rättvisa beslutet som finns är att Eritreas regering beslutar att släppa Dawit Isaak fri omedelbart och låta honom återförenas med sin familj, hustru och nu 14 år äldre barn.

Erik Bengtzboe (M)